

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אלון שוסטר

פ/5193/25

הצעת חוק תקצוב מיוחד לרשויות חינוך מקומיות מרוחקות, התשפ"ה–2024

- מטרה 1. מטרת חוק זה היא להעניק תקצוב מיוחד לרשויות מרוחקות, בשל המאפיינים הייחודיים שלהן הנובעים, בין היתר, ממרחקן לשאר יישובי הארץ, מבידודן הגיאוגרפי ומהאקלים המיוחד השורר באזורן ברוב ימות השנה.
- הגדרות 2. בחוק זה –
"רשות" – רשות חינוך מקומית כהגדרתה בחוק לימוד חובה, התש"ט–1949;
"רשות מרוחקת" – רשות המפורטת בתוספת;
"השר" – שר החינוך.
- תקצוב מיוחד לרשויות מרוחקות 3. סכום ההשתתפות של הממשלה בהוצאות התקציב של רשויות מרוחקות בתחומים המפורטים להלן, ייקבע בכל שנת כספים, בחוק התקציב השנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985;² ואלה התחומים:
(1) בינוי ופיתוח מוסדות חינוך;
(2) מיזוג אוויר, מים ותחזוקה במוסדות חינוך;
(3) הסעות בחינוך המיוחד;
(4) גיוס ופיתוח מקצועי של צוותי הוראה;
(5) טיולים שנתיים לתלמידי כיתות ד' עד י"ב.
- חלוקת התקצוב 4. סכום ההשתתפות כאמור בסעיף 3 בהוצאות התקציב של כל רשות מרוחקת, יהיה על פי אמות מידה שוויוניות שיקבע השר.
- תיקון התוספת 5. השר, באישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, רשאי, בצו, להוסיף על הרשויות המנויות בתוספת.
- ביצוע ותקנות 6. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

¹ ס"ח התש"ט, עמ' 287.
² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

תוספת

(סעיף 2), ההגדרה "רשות מרוחקת"

רשויות מרוחקות

1. רשות במרחק העולה על 80 קילומטרים מדרום לעיר באר שבע.

דברי הסבר

העיר אילת היא העיר הפריפריאלית הגדולה ביותר במדינת ישראל המרוחקת מכל עיר מטרופולין אחרת. לעיר אילת ולרשויות השוכנות סביבה ישנם מאפיינים ייחודיים הכוללים תנאי חום כבדים ומרחק גיאוגרפי רב מאזורים מרכזיים. בשל מאפיינים אלה, מתמודדת מערכת החינוך באזור עם הוצאות ייחודיות. הרשויות המקומיות באזור נושאות בתחום החינוך בנטל כבד ומתקצבות את מערכת החינוך בהיקף רחב יותר מזה המוטל על רשויות אחרות.

כך, בשל תנאי האקלים נושאות הרשויות המקומיות באזור בהוצאות גבוהות במיוחד עבור מיזוג; מים; שיפוץ מבנים (החום הכבד מהווה מקדם של כ-30% בבלאי ובתחזוקה של מבנים ורכוש במוסדות חינוך); מתקני חצר מיוחדים (יש להתקין מתקנים העשויים מעץ או מפיברגלס שעלותם והבלאי שלהם גבוהים מאוד); בתחום ההסעות – משרד החינוך מתקצב הסעות לתלמידי החינוך המיוחד לפי מרחק המוסד ממקום המגורים, ואולם באילת למשל, בשל תנאי האקלים בעיר, נאלצת העירייה לתקצב הסעות לכלל תלמידי החינוך המיוחד, ללא קשר למרחק, וכך נושאת בעלויות גבוהות; בתחום ההוראה – קיים מחסור במורים וישנו קושי לגייסם; מספרן הדל של ההשתלמויות באילת אינו נותן מענה לכלל אוכלוסיית עובדי ההוראה באזור, דבר המצריך יציאה להשתלמויות מחוץ לאילת וכן גיוס מומחים להשתלמויות בעיר; לעניין הסעות לטיולים שנתיים – בשל הריחוק מצפון הארץ וממרכזה הטיולים השנתיים מתארכים ביום אחד ועלותם גבוהה יותר.

הוצאות הפיתוח ובכללן שינוע חומרי גלם, מחסור בעובדי בנייה, תנאי אקלים חריגים, תחרות נמוכה של קבלני בניה בהשוואה לערים אחרות, עלויות היסעים גבוהות – כל אלה גורמים להתייקרות משמעותית בבניה, בפיתוח ובתפעול של מוסדות חינוך.

על כן, מוצע לקבוע כי סכום ההשתתפות של הממשלה בהוצאות התקציב של רשויות מרוחקות שייקבעו בתוספת, בתחומים המפורטים להלן, ייקבע בכל שנת כספים בחוק התקציב השנתי. ואלה התחומים: בינוי ופיתוח מוסדות חינוך; מיזוג אוויר, מים ותחזוקה במוסדות חינוך; הסעות בחינוך המיוחד; גיוס ופיתוח מקצועי של צוות הוראה; טיולים שנתיים לתלמידי כיתות ד' עד י"ב.

מוצע לקבוע בתוספת כי רשויות שיהיו זכאיות לתקצוב מיוחד הן רשויות במרחק העולה על 80 קילומטרים מדרום לעיר באר שבע. השר רשאי לתקן את התוספת בצו, באישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, ולהוסיף לה רשויות חינוך מקומיות נוספות.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יעקב מרגי וקבוצת חברי הכנסת (280/24/פ).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בכסלו התשפ"ה (16.12.2024)